Sivistysvaliokunta

Asia: U-kirjelmä Suomen liittymisestä EDU-EDIC-konsortioon

Viite: U 57/2026 vp

Sivistysala ry kannattaa Suomen liittymistä EDU-EDIC konsortioon. Tällä hetkellä eurooppalainen koulutusalue on liian riippuvainen Euroopan unionin ulkopuolella sijaitsevien yritysten tarjoamista digitaalisista palveluista kuten tietojenkäsittelyyn ja tietojen säilytykseen tarkoitetuista ympäristöistä. Myös suomalaiset oppilaitokset ja korkeakoulut ovat vahvasti Euroopan ulkopuolisten tuottajien tietojärjestelmien ja digitaalisten palveluiden varassa. On selvää, että nykyinen riippuvuus ja yhteisen infrastruktuurin puute sisältävät riskejä ja rajoittavat Euroopan kykyä hallita itsenäisesti koulutukseen liittyvää dataa ja mahdollisuuksia valita oppimisympäristöissä tarvittavat teknologiat. Euroopan onkin hyvä varmistaa, että koulutukseen liittyvät digitaaliset järjestelmät kehittyvät Euroopan unionin etujen ja arvojen mukaisesti. Sivista on samaa mieltä valtioneuvoston kanssa siitä, että EDU-EDIC:n toiminnalla ei ole negatiivista vaikutusta tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapauteen. Tarjolle kehitettävät eurooppalaiset digitaaliset palvelut, infrastruktuurit ja toimintatavat voivat pikemminkin vahvistaa tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapautta.

Sivista tukee ajatusta, että teknologisen innovoinnin on perustuttava koulutuksen ja oppijoiden tarpeisiin kuten tiedon vapaaseen liikkuvuuteen, puhtaiden markkinoista lähtevien tarpeiden sijaan. Eurooppalaisten ratkaisujen luominen mahdollistaisi todennäköisesti suomalaisille kouluille ja oppilaitoksille pääsyn nykyistä kustannustehokkaampiin palveluihin. Sivista pitää olennaisena EDU-infrastruktuurin kehittämisessä sitä, että opettajat, oppijat ja oppilaitokset otetaan vahvasti mukaan ratkaisujen suunnitteluun, testaamiseen ja käyttöönottoon.

Sivista pitää erittäin hyvänä, että hankkeella lisätään riippumattomuutta Euroopan ulkopuolisista digitaalisista järjestelmistä nykyisinä levottomina aikoina. Konsortioon liittymisellä edistetään Euroopan ja Suomen kriisinkestävyyttä. Luotettava ja koulutuksen tarpeisiin suunniteltu digitaalinen infrastruktuuri on keskeinen jäsenvaltioiden rajat ylittävän yhteistyön mahdollistamiselle ja siten vahvemman eurooppalaisen koulutusalueen kehittymiselle. Yhtenäisempi eurooppalainen koulutusalue tukee myös Euroopan kilpailukyvyn vahvistamista.

Sivista pitää tärkeänä, että Suomi olisi yksi perustajajäsenistä, sillä Suomella on paljon annettavaa mm. pedagogisesti laadukkaiden oppimisympäristöjen rakentamisessa. Perustajajäsenyys antaisi Suomelle vahvemman roolin konsortion käynnistämisvaiheesta lähtien ja toisi näkyvyyttä suomalaisille koulutusteknologia yrityksille ja suomalaiselle osaamiselle. On luontevaa, että EDU-EDIC:ssä Suomen edustajana olisi opetus- ja kulttuuriministeriö, joka käyttäisi jäsenvaltiolle kuuluvia oikeuksia.

Helsingissä 28.9.2026

Sivistysala ry

Heikki Kuutti Uusitalo, johtaja, politiikka ja vaikuttaminen

Paula Tuovinen, asiantuntija, politiikka ja vaikuttaminen
paula.tuovinen@sivista.fi, puh. +358503034873

Sivistysala ry tekee sinnikästä työtä koulutuksen, osaamisen ja luovuuden puolesta. Edustamme yli 450 sivistysalan työnantajaa. Jäsentemme palveluksessa on noin 71 000 alan ammattilaista. Olemme Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n jäsen.